

Nešpory

výročí
posvěcení
kostela

Úvodní slovo

V starokřesťanských obcích patřila denní modlitba církve spolu s křtem, eucharistií a dalšími svátostmi k společnému slavení velikonočního tajemství. Proto se nejedná o pouhou pobožnost, ale o liturgii – liturgii hodin. Její prapůvod spočívá v židovské modlitební praxi, jejímž smyslem je přilnutí k Hospodinu. (Srov. Dt 6) Postupem času se liturgie hodin ze života obcí (farností) vytratila a stala se téměř výlučně modlitbou klášterních komunit, kapitul a jednotlivých kněží (tzv. breviář).

Základními pilíři liturgie hodin jsou ranní chvály (laudy) a večerní chvály (nešpory). Podstatný význam má světlo jako symbol vzkříšeného Krista. Ráno je to samotné vycházející slunce a večer světlo svící, jež přemáhá temnotu zla, hříchu, smrti...

„Plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně.“ (Ef 5,17) Toto doporučení se zvláštním způsobem uskutečňuje právě v liturgii hodin. Starozákonní žalmy, které se kdysi jistě modlil i Ježíš, jsou jejím základem. Kromě nich zaznívají i biblické chvalozpěvy (kantika), např. Mariino „Magnifikat“ (Lk 1,46–55) či Zachariášovo „Benediktus“ (Lk 1,68–79). Duchovní písně pak představují hymny (písňová tvorba církve). Jako v každé liturgii, má i zde své místo biblické čtení a prosebné modlitby jako odpověď na něj a výraz kněžského poslání Božího lidu.

ÚVOD

Všichni se žehnají znamením kříže se slovy:

Kněz: Bože, pospěš mi na pomoc.

Lid: Slyš naše volání.

Kněz: Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému,

Lid: jako byla na počátku, i nyní i vždycky
a na věky věků.

Amen.

Aleluja.

HYMNUS

Text: Kancionál „Piesně Chval Božských...“, Šamotuly, 1561

Nápěv z 15. stol. u písně „Es ist gewißlich an der Zeit“ (Geistliche lieder..., Wittenberg, 1533)

Lid:

Chval Ho-spo - di - na, Si - ó - ne, bez - peč - nýms u - či - něm,
ne - boř po - že - hná - ní hoj - né dal Pán sy - nům tvým všem.
Pe - vně u - či - nil brá - ny tvé, po - sta - vil v to - bě
zdi ži - vé, o - hra - dy tvé sil - né.

Sbor: A obdařil měšťany tvé pokojem trvalým
a obohatil domy tvé zbožím z nebe slavným.
Všichni, kteří v tobě bydlí, nelačnejí a nežízňí,
chlebem tvým se sytí.

Lid: K tobě slovo své posílá Spasitel v hojnosti,
aby každá duše byla vedena k milosti:
Zjevuje slovem vůli svou, lidem k spasení potřebnou,
a sobě líbeznou.

Sbor: Aby Boha vždy slyšeli v slovech poslu jeho,
jeho slova se drželi, varujíc se zlého,
přijímali rady tvoje, také naučení hojné,
by je nezmohlo zlé.

Lid: Tak Pán o lid svůj pečuje svými služebníky,
milost svou v nich opatruje před všemi zlostníky,
když nad nimi drží stráž svou, chovaje je službou svatou,
milostí jim danou.

Sbor: V tom je bezpečnost Sióna, všech, kteří v něm bydlí,
že často kázání slova se v něm konávají,
svátostí přísluhování k spasitelnému vzdělání,
k církve zachování.

Lid: Nečiní tak Pán žádnému, jak své svaté církvi,
ani národu jinému nezjevil víc lásky;
když jí dal dar výmluvnosti, sluhy, slovo i svátosti,
volá ji k svatosti.

Sbor: To jsou ty chleby života, jež jsou nám lámány.
Kde je Kristova jednota, tam jsou podávány:
učení i spravování, o lid Kristův pečování,
v pravdě zachování.

Lid: V církvi bezpečné bydlení vyvolení mají,
nikde jemu rovné není u lidí na zemi.
Na ně patří oči Páně, ochrání je jeho rámě,
mír sestoupí na ně.

Sbor i lid: Chvála budiž Bohu Otci, též díkyčinění,
že tak bezpečnou pomocí církve shromáždění
obdařil, by v pravdě stála; ó budiž mu za to chvála
navěky vzdávána.

Všichni se posadí.

ŽALMY

ŽALM 141

Kantor předzpívá odpověď a lid ji hned zopakuje:

O - chraň mě, Bo - že, ne - boť se u - tí - kám_ k to - bě.

Hospodine, k tobě volám, pospěš ke mně,
dopřej sluchu mému hlasu, když tě volám!
Jako kadidlo ať míří má modlitba k tobě,
pozdvížení mých rukou jak večerní oběť.

Odpověď lidu: Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

Hospodine, postav stráž k mým ústům, přede dveře mých rtů hlídku,
nedej, aby se mé srdce přiklonilo ke zlu,
ať se nedopustím svévolnosti s muži, kteří pášou ničemnosti;
jejich vlídnosti okoušet nechci.

Odpověď lidu: Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

Spravedlivý ať mě třeba bije,
pokládám to za milosrdenství,
ať mě trestá, je to pro mou hlavu olej, má hlava to neodmítne,
v jejich neštěstí se za ně ještě budu modlit.

Odpověď lidu: Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

Ať jsou jejich soudci svrženi na úbočí skály,
ale spravedliví ať slyší, že vlídná jsou má slova.
Jako když se v zemi všechno seká a poltí,
k jícnu podsvětí se sypou naše kosti.

Odpověď lidu: Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

K tobě, Panovníku Hospodine, pozvedám své oči,
utíkám se k tobě, nevydej mě smrti,
ochraňuj mě před osidlem na mě políčeným,
před léčkami pachatelů ničemností!
Svévolníci ať se chytí do svých tenat,
kdežto já ať projdu!

Odpověď lidu: Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému,
jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků.

Odpověď lidu: Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

Kantor předzpívá odpověď a lid ji hned zopakuje:

Je tak dobré Bohu našemu pět žalmy,
rozkošná a líbezná je chvála.
Hospodin buduje Jeruzalém,
shromažďuje rozehnané z Izraele,
uzdravuje ty, kdo jsou zkrušeni v srdci,
jejich rány obvazuje.

Odpověď lidu: Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.

On určuje počet hvězd,
on každou vyvolává jménem.
Velký je náš Pán, je velmi mocný,
jeho myšlení obsáhnout nelze.
Hospodin se ujímá pokorných,
svévolníky snižuje až k zemi.

Odpověď lidu: Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.

Pějte Hospodinu píseň díků,
zpívejte našemu Bohu žalmy při citeře,
tomu, který zahaluje nebe mračny,
který připravuje zemi deště,
který dává na horách růst travě,
tomu, který zvířatům potravu dává,
i krkavčím mláďatům, když křičí.

Odpověď lidu: Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.

Netěší ho síla koně,
nemá zalíbení v svalech muže.
Hospodin má zalíbení v těch, kdo se ho bojí,
v těch, kdo čekají na jeho milosrdenství.

Odpověď lidu: Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.

Jeruzaléme, chval zpěvem Hospodina,
chval, Sijóne, svého Boha!
On upevnil závory v tvých branách,
požehnal tvým synům v tobě.
Na tvém území ti zjednal pokoj,
bělí pšeničnou tě sytí.

Odpověď lidu: Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.

Na zem vysílá svůj výrok,
rychle běží jeho slovo.
Dává sníh jak vlnu,
sype jíní jako popel.
Rozhazuje kroupy jako sousta chleba,
kdo odolá jeho mrazu?

Odpověď lidu: Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.

Sešle slovo své a taje,
káže vát větru a plynou vody.
Oznámil své slovo Jákobovi,
nařízení svá a soudy Izraeli.
Tak žádnému z národů neučinil,
jeho soudy nepoznaly.

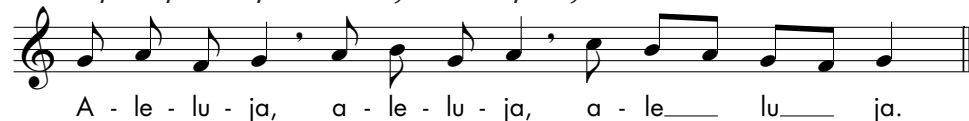
Odpověď lidu: Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému,
jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků.

Odpověď lidu: Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.

KANTIKUM ZJ 19,1-2.5-7

Kantor předzpívá odpověď a lid ji hned zopakuje:

Spasení, sláva i moc patří Bohu našemu,
protože pravé a spravedlivé jsou jeho soudy!

Odpověď lidu: Aleluja, aleluja, aleluja.

Zpívejte Bohu našemu všichni jeho služebníci,
kteří se ho bojíte, malí i velicí.

Odpověď lidu: Aleluja, aleluja, aleluja.

Ujal se vlády Pán Bůh náš všemohoucí.
Radujme se a jásejme a vzdejme mu chválu.

Odpověď lidu: Aleluja, aleluja, aleluja.

Přišel den svatby Beránkovy,
jeho choť se připravila.

Odpověď lidu: Aleluja, aleluja, aleluja.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému,
jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků.

Odpověď lidu: Aleluja, aleluja, aleluja.

BIBLICKÉ ČTENÍ (Sk 7,44-50)

Ze Skutků apoštolů

Naši praotcové měli na poušti stánek svědectví; Bůh přikázal Mojžíšovi, aby jej udělal podle vzoru, který mu ukázal. Tento stánek odevzdali svým synům, a ti jej za Jozue vnesli do země pohanů, které Bůh před nimi zahnal. Tak tomu bylo až do časů Davidových. David našel u Boha milost a prosil, aby směl vyhledat místo, kde by přebýval Bůh Jákobův. Ale teprve Šalomoun vystavěl Bohu chrám. Avšak Nejvyšší nepřebývá v chrámech, vystavěných lidskýma rukama, jak praví prorok:

Mým trůnem je nebe
a země podnoží mých nohou!
Jaký chrám mi můžete vystavět,
praví Hospodin,
a je vůbec místo,
kde bych mohl spočinout?
Což to všechno nestvořila má ruka?'

ZPĚV PO ČTENÍ

Mé dla-ně zved-nu-té_ přij-mi ted' Bo-že můj, tak jako-ko
ve-čer-ní_ o-bět-ní dar. Mod-lit-ba má_
ať to - bě stou - pá tak ja - ko
vů - - ně ka - di - dlo - vá.

MARIIN CHVALOZPĚV - MAGNIFIKAT

Všichni povstanou. Kněz připraví kadiadlo jako symbol modlitby. Poté následuje Mariin chvalozpěv.

Text: parafráze chvalozpěvu Magnificat; Václav Renč, 1967

Nápěv: Zdeněk Pololáník, 1967

Lid:

Ve-le-bí má du-še Hos-po - di - na, ple-sá duch můj v Bo-hu Spa-si-
te - li, kte-rý shlé - dl k slu-žeb-ni - ci své. A - men.

Sbor: Neboť slyšte, od nynější chvíle
slaviti mě budou pokolení
za milost, již prokázal mi Pán.

Lid: Mocný jest a jméno jeho svaté;
milosrdný z rodu na rod ke všem,
kteří v bázni Boží trvají.

Sbor: Divy činil, rozptyloval pyšné,
mocným trůn bral, povyšoval slabé,
sytil lačné, syté propouštěl.

Lid: Izraele, služebníka svého,
ujal se, jak ve své lásce slíbil
Abrahámu i všem potomkům.

Sbor i lid: Sláva Bohu Otci, Synu, Duchu,
jako bylo v počátku, i nyní,
tak i vždycky na věky věků. Amen.

PŘÍMLUVY A MODLITBA PÁNĚ

Ježíš za nás položil život a shromáždil nás ve své církvi, abychom byli jeho svědky v tomto světě. Modleme se tedy za všechny lidi a řikejme: Pane, smiluj se.

Pane, ty jsi přítomen uprostřed těch, kdo jsou shromážděni v tvém jménu:
Vyslyš svou církev, když se společně modlí.

V tento večerní čas tě prosíme za všechny tvé syny a dcery na celém světě:
Dej, aby si odpočinuli od vši své práce a v pokoji mohli slavit tvůj den.

Prosíme tě za všechny, které jsi zahrnul bohatstvím svých pozemských darů:
Zachovej je od pýchy, aby se jen tebe báli a tebe chválili.

Prosíme tě také za všechny ponížené:
Dej, aby se ve všem spolehli na tvoji milost, a nám pomoz dosvědčovat ji
milosrdnými skutky.

Prosíme tě za všechny opuštěné:
Buď vždy s nimi jako nejlepší Otec a Utěšitel a nám pomoz najít k nim cestu.

Prosíme tě za všechny, které máme rádi a kteří nám jsou drazí a blízcí:
Zachovej je ve svém pokoji a pod svou ochranou.

Prosíme tě za naše zemřelé:
Proveď je z temnoty smrti ke světlu života věčného.

Prosíme tě za všechny, kdo jsou k nám lhostejní nebo nepřátelští:
Vzdal od nás, co nás rozděluje, a dej nám svůj mír a ducha smíření.

Prosíme tě za brzký příchod tvého slavného dne:

Ať nad námi vzejde jako slunce a probudí nás k životu věčnému.

Následuje modlitba Páně.

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvět se jméno tvé.
Přiď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
Neboť tvé je království i moc i sláva na věky.

ZÁVĚREČNÁ MODLITBA A POŽEHNÁNÍ

Děkujeme, Pane Ježíši, skrze tebe tvému nebeskému Otci
za všechno, co nám v tomto domě prokázal.
A tobě děkujeme za to, že nás zde zveš ke svému stolu.
Zůstávej s námi a neopouštěj nás, svou církev.
A když se shromažďujeme v tvém jménu,
dej, ať zůstaneme jedno v tvé lásce.
Neboť ty uprostřed nás žiješ
a s Otcem v Duchu svatém kraluješ
nyní i vždycky i na věky věků.

Odpověď lidu: Amen.

Kněz shromážděným požehná.

POUŽITÁ LITERATURA

Bible. Český ekumenický překlad, Praha 2001
Bouše, Zdeněk Bonaventura, *Malá katolická liturgika*, Praha 2004
Hosana 1. Zpěvník křesťanských písní, Praha 2007
Kancionál, Praha 1990
Mešní zpěvy, Praha 1990
Zpěvy s odpovědi lidu, Praha 1984
Coena - Evangelická liturgická iniciativa [<http://coena.edunix.cz/>]

K 80. výročí posvěcení kostela sv. Václava pro vnitřní potřebu vydala Římskokatolická farnost u kostelů sv. Mikuláše a sv. Václava Praha-Vršovice v roce 2010